

PATVIRTINTA

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų
centro direktoriaus 2021 m. gegužės 18 d.
įsakymu Nr. CV-1-92

LIETUVOS AGRARINIŲ IR MIŠKŲ MOKSLŲ CENTRO DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA ASMENIMS, DIRBANTIEMS LABORATORIJOJE NR. 7.

1. BENDROJI DALIS

1.1. Dirbti laboratorijoje gali asmuo, ne jaunesnis kaip 18 metų (toliau vadinama — darbuotojas), nustatyta tvarka priimtas į darbą, išklauses įvadinį darbuotojo saugos ir sveikatos, įvadinį priešgaisrinės saugos instruktavimą bei pirminį instruktavimus darbo vietoje, pasirašius instruktavimų registracijos žurnaluose. Asmuo turi būti patikrinęs sveikatą ir turėti asmens medicininę knygelę (apsk. F.048/a).

1.2. Darbuotojas turi laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių, saugoti savo ir nekenkti kitų darbuotojų sveikatai, nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis, atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniam asmeniui, žinoti ir vykdyti šios instrukcijos reikalavimus.

1.3. Negalima dirbti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotikų, kitų toksinių medžiagų, sergant, vartojant stiprius raminamuosius vaistus. Pastebėjus neblaivų darbuotoją privalu nedelsiant pranešti padalinio vadovui ir imtis visų priemonių nelaimei užkirsti.

1.4. Darbuotojas privalo laikytis asmens higienos: dirbti tik su švariais ir tvarkingais darbo drabužiais, prieš darbą ir po darbo plauti rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu reikia — pareikalauti iš padalinio vadovo ir naudoti dezinfekuojančias priemones.

1.5. Apie darbo metu gautas traumas ar pastebėjus kito darbuotojo traumavimą, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus, būtina nedelsiant pranešti padalinio vadovui ar jį pavaduojančiam asmeniui ir direktoriui, asmeniui atsakingiems už darbo saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padaliniuose, Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1 Galimi pavojingi ir kenksmingi veiksniai:

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
 Elektros srovės poveikis	Galimos traumos, širdies darbo sutrikimas, mirtis.	Pačiam neremontuoti elektrinių įrankių, kirtiklių, jungiklių, kištukinių lizdų, nekeisti saugiklių.
 Laboratoriniai instrumentai, įrenginiai, aparatūra, įrenginių ir įrankių eksploatavimo reikalavimų nesilaikymas	Galimos traumos.	Nuolat tikrinti įrankių ir įrenginių techninę būklę, tvarkingumą, nedirbti su netvarkingais įrankiais ir įrenginiais, juos naudoti pagal paskirtį ir laikantis jų eksploatavimo reikalavimų
 Cheminės medžiagos	Galimi apsinuodijimai, nudegimai, alerginės	Vadovautis saugos duomenų lapuose nurodytais reikalavimais bei nurodytomis

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
	reakcijos.	asmeninėmis apsaugos priemonėmis. Darbuotojas turi susipažinti su saugos duomenų lapuose išdėstytais nurodymais, reikalavimais, saugiais darbo metodais ir jais vadovautis. Draudžiama chemines medžiagas ragauti, uostyti.
  Darbo vietos, praėjimo kelių užkrovimas, užgriozdinimas daiktais, paslydimas, pargriuvimas	Galimi įvairūs sužeidimai, įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai.	Darbo vietoje grindų dangos turi būti neslidžios, sausos, lygios. Esant slidžioms grindims, nedelsiant jas išvalyti. Nuolat palaikyti tvarką darbo vietoje, neužgriozdinti daiktais.
 Krentantys daiktai	Galimi galvos, galūnių sužalojimai	Daiktus, įrankius, priemones darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi.
Nepakankamas darbo vietos apšvietimas	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas, galimos darbo klaidos	Jeigu bendras apšvietumas yra mažesnis už nurodytą teisės aktuose papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus.
Dulkės (organinės ir neorganinės kilmės), garai, aerozoliai	Galimi apsinuodijimai, nudegimai, alerginės reakcijos.	Jeigu oro užterštumas viršija leistiną normą ir jo sumažinti negalima, reikia dėvėti tinkamai priderintą respiratorių.
 Įkaitę paviršiai, karštos įrenginių dalys	Galimi įvairūs terminiai sužeidimai	Nesiliesti ir plikomis rankomis neliesti įkaitusių paviršių kurių negalima uždengti apsaugomis.
Slėgis technologinėje sistemoje	Galimi įvairūs sužeidimai	Nuolat tikrinti sujungimų sandarumą ir patikimumą
Fizinė perkrova	Galimos traumos, raumenų patempimai	Nekelti vienam daiktų, krovininių, viršijančių leistiną krovinio kėlimo normą. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovinio masė kartu dirbant kitą darbą ne daugiau kaip: vyras - iki 30 kg; moterims - iki 10 kg. Jeigu svoris yra didesnis, kelti dviese.
 Kritimas iš aukščio	Galimi įvairūs sužeidimai	Palipimui naudoti tik stabilias, tvarkingas paaukštinimo priemones. Draudžiama nuo paaukštinimo priemonių šokti

ISPĖJAMASIS ŽENKLAS - ŽENKLAS AR UŽRAŠAS, KURIS ISPĖJA APIE GALIMĄ PAVOJŲ AR RIZIKĄ, NAUDOJANT CHEMINES MEDŽIAGAS		
Simbolis	Reikšmė	Priedas
	Ūmus toksiškumas	Pavojus
	Pasižymi mutageniniu, toksiniu ir jautrinančiu poveikiu	Pavojus/atsargiai
	Pasižymi dirginančiu, jautrinančiu ir toksiniu poveikiu	Pavojus/dėmesio
	Turi slėgio veikiamų dujų	Pavojus/dėmesio

	Korozinės medžiagos	Pavojus
	Sprogios medžiagos	Pavojus/atsargiai
	Degios medžiagos	Pavojus/ atsargiai
	Oksiduojančios medžiagos	Pavojus
	Keliančios pavojų aplinkai medžiagos	Atsargiai

2.2 Darbuotojas privalo:

2.2.1 nepradėti dirbti be asmeninių apsauginių priemonių (chalatai, apsauginiai akiniai, pirštinės, respiratoriai ir kt.), kaip to reikalauja saugos darbe norminiai aktai, naudoti jas viso darbo proceso metu. Nevalgyti, negerti, nerūkyti darbo vietoje;

2.2.2 rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugines priemones, laiku pranešti darbdaviui ar jo įgaliotam asmeniui apie jų susidėvėjimą, užterštumą, netinkamumą naudoti ir apie tai, kad baigiasi jų naudojimo terminas;

2.2.3 darbo įstatymo nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jeigu asmeninė apsauginė priemonė dėl darbuotojo kaltės dingo arba buvo sugadinta.

2.3 Atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį ir naudojamų medžiagų savybes ar jeigu asmeninė apsauginė priemonė susidėvėjo ar kitaip tapo netinkama naudoti, darbuotojui nemokamai turi būti išduodamos naujos ar papildomos priemonės.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIES DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas darbą, darbuotojas susipažįsta su saugos duomenų lapais ir instrukcijomis, trumpu darbo aprašymu (pasirašo, dalyvaujant padalinio ar darbu vadovui).

3.2. Susipažinti su naudojamų įrenginių (svarstyklių ir kt.) gamyklos gamintojos pateiktais eksploataciniais reikalavimais, valdymo ir technologinių parametrų bei darbo režimų nustatymo įtaisais, jų žymėjimu, išdėstymu bei reikšmėmis, galimais darbo sutrikimais ir jų šalinimo būdais.

3.3. Prieš darbą darbuotojas turi tvarkingai apsirengti darbo rūbus, užsidėti asmenines apsaugines darbo priemones. Darbo drabužiai turi būti tvarkingi ir užsagstyti. Su darbo drabužiais negalima eiti į patalpas, nesusijusias su laboratoriniais darbais.

3.4. Laborantas privalo apžiūrėti darbo vietą, pašalinti iš jos visus nereikalingus darbui trukdančius daiktus, kad vaikščiojimui skirti praėjimai nebūtų užkrauti nereikalingais daiktais.

3.5. Įsitikinti, ar darbo vietoje yra visos darbui reikalingos medžiagos, indai ir kitos priemonės. Pastebėjus prietaisų gedimus ar priemonių netinkamumą naudojimui, apie tai pranešti laboratorijos vedėjui ar jį pavaduojančiam darbuotojui.

3.6. Prieš darbo pradžią (5-10 min.) įjungti ventiliaciją.

3.7. Reagentus, indus, prietaisus bei kitus įrengimus naudoti tik pagal paskirti, tausoti juos.

3.8. Su cheminiais reagentais laboratorijoje dirbantieji turi:

3.8.1 visus nuodingus ir agresyvius reagentus bei reagentus su aštriu ir nemaloniu kvapu laikyti traukos ar specialiai skirtose reagentams spintose;

3.8.2 cheminių medžiagų neimti rankomis - naudotis švariais šaukšteliais, mentelėmis, skalpeliais;

3.8.3 reagentus ruošti ir pilti tik į švarius indus;

3.8.4 perpilant reagentus, nepasilenkti ties indo ertme ir naudoti apsaugos priemonės;

3.8.5 nepalikti atvirų indų su reagentais, juos visada statyti į jiems skirtą vietą;

3.8.6 išlaistytus ar išbertus reagentus nedelsiant nuvalyti ar surinkti, taip pat apvalyti ir indo sienelės;

3.8.7 nepilti karštų skysčių į neatsparius temperatūrai stiklo indus;

3.8.8 nuodingais skysčiais ir koncentruotais rūgščių bei šarmų tirpalais užpildant pipetes, naudotis gumine „kriaušė“, ar dozatoriumais.

3.9. Dirbant su šarmais ir rūgštimis laboratorijos darbuotojai privalo:

3.9.1 dirbant su koncentruota sieros rūgtimi reikia užsidėti ilgą guminę prijuostę, apsauginius akinius. Darbui su koncentruotomis rūgštimis-oksidoriais (HN03, HClO3) naudoti apsaugines pirštines;

3.9.2 ruošiant arba maišant koncentruotus šarminius tirpalus, būtina užsidėti apsauginius akinius, o esant dideliems tirpalų kiekiams - taip pat gumines pirštines ir gumuotą prijuostę;

3.9.3 išspylus natrio, kalio šarmams ir amoniakui juos apiberti smėliu arba medžio pjuvenomis. Išpylimo vietą, nuvalius pjuvenas arba smėlį, nuplauti silpnu acto rūgšties tirpalu;

3.9.4 koncentruotos azoto, sieros ir druskos rūgštys turi būti saugomos laboratorijose storo stiklo induose ant stiklinių ar porceliano padėklų. Indus su garuojančia azoto rūgštimi būtina saugoti specialiose nerūdijančio plieno dėžėse;

3.9.5 koncentruotas azoto, sieros ir druskos rūgštis pilstyti tik įjungus traukos spintą. Tuo atveju traukos spintos durys turi būti uždarytos;

3.9.6 azoto rūgšties laikymo vietose negalima leisti susikaupti dulkėms ir kitoms degioms medžiagoms;

3.9.7 skiedžiant sieros rūgštį, reikia ją plona srovele pilti į vandenį. Negalima pilti vandens į rūgštį. Šią operaciją reikia atlikti porceliano ar karščiui atsparaus stiklo induose, kadangi išsiskiria daug šilumos, pilti į indą su pertraukomis, kad mišinys spėtų atvėsti;

3.9.8 koncentruotų rūgščių perpylimui naudoti stiklines ar kitas rūgštims atsparias priemones (negalima naudoti guminių žarnelių).

3.9.9 negalima pripildyti pipetes koncentruotomis rūgštimis ir šarmais, traukiant burna. Šiam tikslui naudoti guminę kriaušę.

3.9.10 įjungus ultra violetinę (UV) lempą, naudoti apsauginius akinius. Ant prietaiso su (UV) lempomis turi būti priklijuotas dėmesį atkreipiantis ženklas, trumpos (UV) naudojimo taisyklės.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Darbuotojas turi dirbti laikydamasis padalinio vadovo ar jį pavaduojančio asmens nurodymų, atlikti tik pavestus darbus ir užduotis, neužsiimti pašaliniais, su darbu nesusijusiais darbais. Nepalikti darbo vietos be padalinio vadovo ar jį pavaduojančio asmens žinios.

4.2. Darbo vietą būtina išlaikyti švarią, tvarkingą, neužkrauti praėjimo darbui nereikalingais daiktais. Laborantas kas antrą dieną su dezinfekuojančiomis priemonėmis plauna grindis, šiukšlių tvarkymui naudoja plastikinius specialius maišus, šluosto dulkes.

4.3. Darbui reikalingos priemonės ir reagentai yra laikomi darbo vietoje, agresyvios medžiagos — traukos spintoje. Negalima jų nešioti iš vienos vietos į kitą.

4.4. Greitai gendantys reagentai laikomi šaldytuvuose, draudžiama juos laikyti darbo vietoje, išskyrus tuos atvejus, kai paimtas nedidelis reagento kiekis, kuris bus sunaudotas darbo eigoje, arba reagentų laikymui darbo vietoje sudaromos atitinkamos sąlygos (ledo vonia). Panaudojus greitai gendančius reagentus, reikia kuo skubiau juos padėti atgal į šaldytuvą.

4.5. Atsargiai elgtis su indais, aparatais bei įrengimais, iškilus prietaiso veikimo neaiškumams, jį išjungti ir kviešti specialistus (techninę aptarnavimo grupę) arba informuoti padalinio vadovą.

4.6. Darbus su agresyviomis, degiomis, sprogstančiomis, nuodingomis medžiagomis atlikti veikiančioje traukos spintoje ir kuo toliau nuo veikiančių kaitinimo prietaisų. Draudžiama dirbti minėtomis medžiagomis, esant išjungtai ar sugedus traukos spintai.

4.7. Reagentų naudojimas:

4.7.1 reagentus reikia naudoti taupiai. Negalima: reagentu užteršti, sumaišyti indu kamščių, perteklių pilti atgal į indą. Kiekvieną reagentą sveriant, naudoti atskirą mentele;

4.7.2 matuoti reagentus galima tik švariais indais. Jei tuo pačiu indu reikia pamatuoti kelių skysčių tūrį — po kiekvieno matavimo jį būtina gerai išplauti;

4.7.3 pilant skysčius iš indo, reikia etiketę pakreipti į viršų, kad išsiliejęs skystis nesugadintų etiketės. Pilti toliau nuo savęs ir kitų asmenų, nes galima apsiliesti;

4.7.4 skiedžiant koncentruotą rūgštį (ypač sieros), reikia maža srovele rūgštį pilti į vandenį, o ne atvirkščiai;

4.7.5 agresyvių (koncentruotos rūgštys, šarmai) bei lakių (amoniakas) medžiagų negalima matuoti pipetėmis. Jų matavimui būtina naudoti cilindrus, automatines pipetes arba stiklines pipetes su specialiai tam skirta kriaušė;

4.7.6 kieti šarmai ir fenolis smulkinami tik užsidėjus papildomas apsaugos priemonės – apsauginius akinius, pirštines.

4.8. Rūgščių tirpalus neutralizuojant šarmais arba atvirkščiai, dirbti labai atsargiai, nes tirpalas šyla ir gali užvirti bei ištikšti. Indą laikyti toliau nuo savęs, aplinkinių ir laboratorinių prietaisų, medžiagas pilti pamažu, nedideliais kiekiais.

4.9. Maišant, pilant ir šildant skysčius, negalima lenktis prie indo, nes skysčio lašeliai gali aptaškyti veidą. Indą laikyti toliau nuo savęs ir aplinkinių. Nepalikti šildomų skysčių be priežiūros.

4.10. Lakias medžiagas uostyti ne tiesiogiai iš indo, bet rankos mostu pakreipiant orą į save.

4.11. Norint sumaišyti tirpalą, indą atsargiai supurtyti, bet nevartyti.

4.12. Negalima: savavališkai remontuoti sugedusių elektros prietaisų, įrenginių, bei kitų darbo įrankių, liestis prie elektros paskirstymo blokų. Apie gedimus būtina pranešti laboratorijos vedėjui ar jį pavaduojančiam asmeniui.

4.13. Nepalikti be priežiūros įjungtų įrenginių ar elektros prietaisų bei naudoti juos patalpų šildymui

4.14. Negalima šildyti bei šaldyti matavimo indus, pilti į juos karštus skysčius, vykdyti chemines reakcijas.

4.15. Panaudotus indus (vengiant jų kaupimosi darbo vietoje) reikia kuo skubiau sudėti į plovimui skirta talpą. Prieš tai būtina išpilti iš indo reagentų likučius ir kelis kartus praskalauti indą vandentiekio vandeniu.

4.16. Panaudotas rūgštis ir šarmus reikia surinkti atskirai į specialius indus, ir po neutralizacijos, darbo dienos pabaigoje supilti į kanalizaciją arba į kitą tam skirtą vietą.

4.17. Negalima pilti koncentruotas rūgštis ir šarmus į kanalizaciją.

4.18. Darbas su greitai užsidegančiais skysčiais:

4.18.1 greitai užsidegančias medžiagas laikyti pritaikytose patalpose, o į laboratoriją atsinešti dienos normą. Vienoje traukos spintoje ar laboratorijos patalpoje negalima laikyti daugiau kaip 5 l degių skysčių (petrolio eterio, acetono, metanolio, etanolio, benzolo ir kt., kurių virimo temperatūra žemesnė kaip 150 °C). Vienu kartu leistina distiliuoti ne daugiau kaip 1 l., dirbti įjungus trauką. Papyrus – užberti smėliu ir susėti, išjungti kaitinimo priemonės. Jei grindys akmeninės ar cementinės, nenaudoti metalinių samtelių, kad neįskelti kibirkšties;

4.18.2 lengvai užsidegančius skysčius laboratorijoje laikyti storasieniuose induose su šlifuoti kamščiais;

4.18.3 negalima laikyti degių medžiagų traukos spintose, kuriose dirbama su spiritinėmis lemputėmis, dujų degikliais ir kitais šildymo prietaisais, arba šalia oksidatorių (azoto rūgštis, bromo, vandenilio peroksido ir kt.) arba arti degančių daiktų;

4.18.4 negalima distiliuoti greitai užsidegančias medžiagas ant dujų degiklio arba elektrinės plytelės su atvirais kaitinimo elementais;

4.18.5 pradedant dirbti su greitai užsidegančiomis medžiagomis, darbuotojas turi pasiruošti ugnies gesinimo priemonės;

4.18.6 kaitinant greitai užsidegančias medžiagas (daugiau kaip 0,5 l), būtina po prietaisu padėti pakankamos talpos kiuvetę skysčio išsiliejimui;

4.18.7 perpilant užsidegančias medžiagas iš vieno indo į kitą, dirbantys privalo užgesinti netoliese esančius degiklius ir kaitinimo prietaisus;

4.18.8 negalima dirbti su greitai užsidegančiomis medžiagomis neįjungus ventiliacijos, rūkyti darbo metu;

4.18.9 dirbant su didesniu kaip 1 l greitai užsidegančių medžiagų kiekiu, patalpoje turi būti ne mažiau kaip 2 žmonės;

4.18.10 negalima išpilti degių tirpalus į kanalizaciją.

4.19. Dirbant su stikliniais indais laboratorijos dirbantysis turi:

4.19.1 statomus į guminius kamščius stiklinius vamzdelius, apvynioti rankšluosčiu ar kitokia medžiaga. Vamzdelį sudrėkinti arba lengvai sutepti glicerinu ar vazelinu, apimti jį pirštais prieš pat kamščio;

4.19.2 statant kamštį su stikliniu vamzdeliu į kolbą, kolbą apvynioti rankšluosčiu arčiau tos vietos kur statomas kamštis;

4.19.3 pilnas didelės stiklinės kolbas, didesnes kaip 1 l, imti abiem rankomis, vieną prilaikant iš apačios;

4.19.4 plaunant laboratorinius indus šepetėliu, saugoti, kad apatiniu galu nepramušti indo dugno ar sienelės. Duženas rinkti į tam skirtą dėžę ar krepšį;

4.19.5 pernešant eksikatorius, prilaikyti dangtį. Įdėjus karštus tiglius ir uždengus, dangtį kurį laiką pritrinti, t. y. stumdyti į kairę ir į dešinę. Aušdami tigliai sudaro tam tikrą vakuumą ir dangtis gerai prisispaudžia. Atidengiant eksikatorių, dangtį atsargiai stumtelėti į šoną.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Sutrikus įrenginių, kuriais dirbama, darbo režimui arba įvykus avarijai, būtina darbus nedelsiant nutraukti, perspėti dirbančius darbuotojus apie galimą grėsmę, pagal savo kompetenciją imtis priemonių rizikai pašalinti (elektros įrenginius atjungti nuo maitinimo šaltinio), nedelsiant pranešti apie susidariusią situaciją padalinio vadovui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padaliniuose, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistams.

5.2. Darbuotojas, matęs nelaimingą atsitikimą darbe arba jo padarinius, privalo apie nelaimingą atsitikimą darbe nedelsdamas pranešti padalinio vadovui arba direktoriui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padaliniuose, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistams, suteikti nekentėjusiam pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviesti gydytoją tel. 112.

5.3. Apie nelaimingą atsitikimą darbe, įvykusį profesinio mokymo įstaigos moksleiviui, aukštesniosios arba aukštosios mokyklos studentui per jų praktiką Centre, direktorius arba Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistai privalo nedelsdami pranešti mokymo įstaigai, kurios atstovas turi teisę dalyvauti tiriant nelaimingą atsitikimą darbe.

5.4. Darbo vieta ir įrenginiai, kur įvyko nelaimingas atsitikimas, turi būti išsaugoti tokie, kokie buvo nelaimingo atsitikimo metu. Būtinai pakeitimai gali būti daromi, jeigu jų nepadarius kiltų pavojus aplinkinių sveikatai ir gyvybei, tačiau visa tai turi būti įforminta raštu, pagal galimybes nufotografuota ar nufilmuota.

5.5. Pastebėjus veikiamą elektros srovės darbuotoją, reikia nedelsiant jį atitraukti nuo srovės šaltinio saugiu būdu, užtikrinant jo apsaugą nuo susižalojimo krentant, arba išjungti įtampą artimiausiu jungikliu. Jeigu būtina, kol atvyks greitoji pagalba, nekentėjusiam reikia daryti dirbtinį kvėpavimą ir išorinį širdies masažą.

5.6. Pastebėjus gaisrą, nedelsiant pranešti ugniagesiams telefonu tel. 112, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus, asmenis atsakingus už darbuotojų saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padalinyje, Centro darbuotojų saugos ir sveikatos specialistus ir gesinti gaisro židinių turimomis gesinimo priemonėmis.

5.7. Užsidegusius elektros įrenginius pirmiausia reikia atjungti nuo srovės šaltinio, tada gesinti angliarūgštės gesintuvais, pakabintais Centro koridoriuose, išlaikant ne mažesnę kaip vieno metro atstumą nuo gesintuvo antgalio iki įrenginių su įtampa. Apie įvykį būtina nedelsiant pranešti Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai. Esant reikalui, pranešti ugniagesiams tel. 112.

5.8. Anglies dvideginio gesintuvas naudojamas gesinti kietoms ir skystoms medžiagoms, o taip pat elektros laidams, kuriais teka elektros srovė. Negalima gesinti medžiagų, kurios dega be oro.

5.9. Smėlis naudojamas gesinti nedidelius gaisro židinius tais atvejais, kai negalima naudoti vandens.

5.10. Užsidegus alkoholiui, benzolui, toluolui ar kitiems lengvesniems už vandenį skysčiams, gesinti smėliu arba medžiaginiu skuduru, bet ne vandeniu.

5.11. Užsidegę drabužiai gesinami susukant juos į antklodę arba gumulą.

5.12. Nelaimingu atsitikimu kelyje į darbą ir iš darbo laikomas tik toks nelaimingas atsitikimas, kuris įvyko po darbo ar prieš darbo pradžią tiesioginiame kelyje tarp darbuotojo namų ir Centro. Apie tokį įvykį darbuotojas privalo kaip įmanoma greičiau informuoti savo tiesioginį vadovą, asmenis atsakingus už darbuotojų saugą ir sveikatą padalinyje, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybą.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Baigęs darbą darbuotojas sutvarko patalpas, išjungia visus elektrinius prietaisus, patikrina ar užsukti vandentiekio čiaupai.

6.2. Jeigu laboratorijoje reikia palikti per naktį įjungtą termostatą, ar kitą prietaisą, reikėtų palikti užrašą, kad prietaisas turi dirbti visa naktį ir apie tai informuoti budinčiuosius.

6.3. Užkimšti visus indus su reagentais.

6.4. Patalpoje, kurioje vyksta mineralizavimas ventiliuojamoje traukoje, deginimo bloką išjungti prieš 0,5 – 1 val. prieš išjungiant ventiliavimo sistemą (trauką).

6.5. Nusiprausti, apsivilkti švariais drabužiais.

6.6. Ant patalpų šildymo sistemos nepalikti šluosčių ar kitų degių medžiagų

6.7. Pranešti darbo vadovui apie darbo užduoties įvykdymą, nebaigtus darbus, darbo metu pastebėtus trūkumus ir nesklandumus.

6.8. Būtina apžiūrėti patalpas ir, įsitikinus, kad nesusidarys sąlygos kilti gaisrui, išjungti patalpos apšvietimą, nuleisti žaliuzes ir patalpas užrakinti.

Instrukciją parengė:

Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos vadovas

Audrius Sasnauskas